

МАЙСТРУК О.Д., студентка НТУ «ХП»

КОЛЕСНІЧЕНКО А.С., асистент, НТУ «ХП»

ПРИБУТОК ЯК ІНТЕГРАЛЬНИЙ ПОКАЗНИК ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ

На сучасному етапі розвитку національної економіки основною метою діяльності кожного суб'єкта господарювання, незалежно від форми власності, є отримання та ефективно використання прибутку для цілей забезпечення конкурентоспроможності організації у ринковому середовищі. Цей показник надає користувачам фінансової та іншої звітності можливість здійснити комплексну оцінку господарського стану підприємства та сприяє формуванню його іміджу на ринку. Тому, прибуток виступає однією із найбільш поширених і актуальних категорій економічної науки.

Пошук і вибір найефективніших рішень є невід'ємною і важливою складовою загального процесу управління, що ґрунтується на всебічному аналізі показників фінансово-господарського стану підприємства та обумовлює доцільність сприйняття прибутку як інтегрального показника ефективності розвитку суб'єктів господарювання.

Дослідження поняття прибутку, зокрема, в контексті вивчення проблем управління, відтворено у роботах: О.М. Ананьєва, М.Т. Білухи, Є.М. Винниченко, О.Р. Кривецької, С.Ф. Покропивного, В.В. Сопко, Л.С. Стригуль, Н.Г. Чумаченко [1-3] та ін.

Для будь-якого суб'єкта господарювання основне джерело отримання прибутку пов'язане з його фінансово-господарською діяльністю. Ефективність використання прибутку залежить від знання кон'юнктури ринку та вміння адаптувати управлінську систему до внутрішніх і зовнішніх сигналів та факторів впливу[1].

Прибуток синтезує в собі всі найважливіші сторони роботи суб'єкта господарювання. Ключовими передумовами зростання прибутку виступають наступні завдання: нарощення обсягів виробництва і реалізації товарів, робіт,

послуг, розширення асортименту, підвищення якості продукції, грамотна побудова договірних відносин із постачальниками і покупцями, освоєння нових ринків збуту, вжиття заходів щодо поліпшення роботи кадрів[2].

Відповідно до провідних напрямів використання прибутку можна розділити на дві частини: 1) прибуток, що спрямовується за межі підприємства у вигляді виплат власникам корпоративних прав, персоналу підприємства за результатами роботи, як заохочувальний захід, на соціальну підтримку тощо (розподілений прибуток); 2) прибуток, що залишається на підприємстві і є фінансовим джерелом його розвитку (нерозподілений прибуток). Останній спрямовується на створення резервного та інвестиційного фондів. Резервний фонд виконує функцію фінансового компенсатору можливих відхилень від нормального обороту коштів або джерелом покриття додаткової потреби в них.

Крім цього, у фінансовій політиці кожної економічної одиниці важливе місце займає розподіл і використання одержуваного прибутку як класичного, а часто й первинного джерела фінансування інвестиційних потреб і задоволення економічних інтересів власників, інвесторів. Прибуток, що залишився після оподаткування (чистий прибуток), поступає в повне розпорядження підприємства та використовується відповідно до його положень статуту і рішень власників.

Отже, прибуток узагальнює результати фінансово-господарської діяльності, виступає індикатором ефективності використання усіх видів ресурсів, джерелом винагороди власників капіталу, інвестованого в діяльність підприємства, а також забезпечує привабливість і надійність для внутрішніх і зовнішніх користувачів інформації. Це сукупно обґрунтовує роль прибутку як інтегрального показника ефективності діяльності суб'єкта господарювання в сучасній системі управління.

Список літератури: 1. *Кривецька О.Р.* Планування прибутку підприємства при визначенні стратегії його розвитку//Фінанси України.-2005.-с.138-147. 2. *Чумаченко Н. Г.*Формирование, распределение и использование прибыли / Н.Г. Чумаченко. - К.: Наукова думка, 2000. - 340с. 3. *Стригуль Л. С.*Теоретико-методичне забезпечення визначення фінансової стійкості підприємств різних організаційно-правових форм в умовах мінливого середовища / Л. С.Стригуль// Науковий вісник УжНУ. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство.) – Ужгород : УжНУ, 2016. – №6'2016.– С. 64-67.